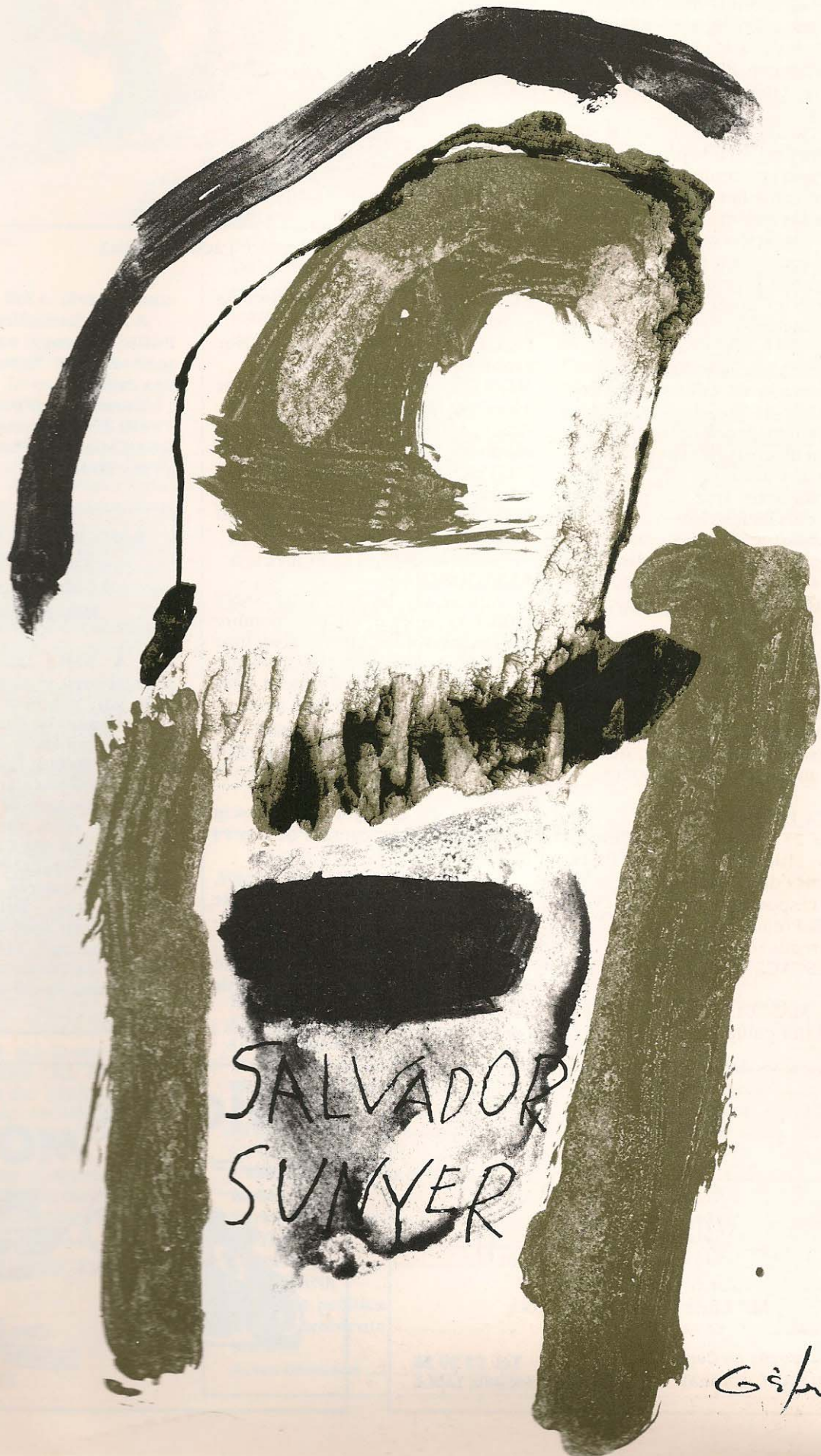

LA FARGA

REVISTA DE SALT

ANY XIV - NÚM. 130 - ABRIL/MAIG 92

SALVADOR
SUNYER

Gisbert

PREMI TRES DE MARÇ

L'Ajuntament de Salt va decidir concedir els Premis Tres de Març d'aquest any a l'Agrupament Escolta Sant Cugat de Salt, i a la parella integrada per Rosa Ripoll i Joan Feixas, que l'any 1980 van fundar Salt Sardanista.

Jordi Casals, Tinent d'Alcalde de Cultura, va presentar la proposta i va recordar que els Premis Tres de Març "es lliuren a aquelles persones, grups o entitats que desenvolupen una tasca participativa i activa constant a la vida cultural i social de la població".

Els Premis Tres de Març es van donar amb el consens de tots els grups municipals.

I. ARROSSADA POPULAR

L'Associació de Comerciants del carrer Major de Salt, de Can Tona a començaments del Passeig, va organitzar diversos actes populars els dies 24 i 25 d'abril.

Aquests actes que els podríem incloure dins les festes de primavera, foren el dissabte al matí: posada de la botiga al carrer, és a dir, els comerciants van posar a la venda les seves mercaderies a l'exterior de l'establiment.

A la nit hi va haver sessió de ball amb el conjunt CHAPO.

Cal destacar la gran assistència de públic a tots els actes.

El diumenge 25 d'abril va tenir lloc la I Gran Arrossada Popular, que va aplegar un total de 350 persones.

VI FESTA DE L'ESPORT

El dia 25 d'abril van tenir lloc al Pavelló Municipal i a la Pista Polisportiva de Salt, els actes de la VI Festa de l'Esport, durant la qual es van lliurar els Premis de l'Esport.

Els premis són els següents:

CLUB ESCACS SALT, millor tasca d'entitat.

SENIOR MASCULÍ CLUB BÀSQUET SALT, millor equip.

(Foto: Paco Puntada)

EVA DARNÉS, millor esportista de promoció. Bàsquet.

FRANCESC SANTANA, millor esportista de promoció. Rugby.

MONTSE FERNÁNDEZ, millor esportista absoluta. Atletes.

JOSEP ANTONI ESCUREDO, millor esportista absolut. Ciclista.

PILIFERNÁNDEZ, premi a l'esportista veterà. Patinadora.

BENVINGUT VILA. Premi Especial del Patronat d'Esports.

SANT JORDI

Aquest any LA FESTA DE SANT JORDI va aplegar un bon nombre d'activitats al poble, que van començar el dimarts dia 22 d'abril amb l'Homenatge a Salvador Sunyer, a Les Bernardes.

El dia 23, inauguració de l'exposició al Museu de Salt, sobre els pintors de Salt, organitzada per l'Escola del Pla.

El dia de Sant Jordi, al Passeig Ciutat de Girona, parades de roses i llibres.

Dia 25. Festa al carrer Major, organitzada per l'Associació de Comerciants del carrer Major.

El dia 26, Arrossada Popular, organitzada per l'Associació del Comerciants del carrer Major, de Can Tona al Passeig.

Caravana de Motos Històriques i

concentració a Salt.

A la Pl. Jacint Verdaguer, el Grup Bollic-Bollanga va entretenir la mainada amb "Si tens gana, menja't una cama".

Cursa atlètica popular a l'Alba.

Dia 27. Conferència a la Biblioteca Jaume Ministral i Masia. "La Biblioteca a l'any 2000".

**Eleccions al Parlament de Catalunya
15 de març 1992.
Resultats a Salt**

A Salt, com arreu de Catalunya, el passat 15 de març es van celebrar eleccions al Parlament de Catalunya.

La població censal era de 16.285 votants i van anar a votar 9.146 saltencs (un 56'16%), o sigui poc més de la meitat.

Per vots, els partits més votats van ser CiU, amb 4.067 vots, seguits del PSC, amb 2.861 vots, Esquerra Republicana amb 944, Iniciativa per Catalunya amb 477 i el Partit Popular amb 245 vots. El total de candidatures a la circumscripció de Girona era de 15.

restaurant
VILANOVA

Jordi Vilanova i Xifra
M.ª Lluïsa Torrent i Frigolé

Psg. Marquès de Camps, 51 Tel. 23 30 26
 17190 SALT (Girona) PREGUEM RESERVIN TAULA

FRIGOLA
MOTOS

DERBI
aprilia
Kawasaki

Ctra. Barcelona, 11
 Tel. 20 12 94
 17001 GIRONA

La pluralitat de Catalunya

ANY XIV/Núm. 130
Abril/Maig 1992
PORTADA/Jordi Gispert

Fa unes setmanes que per quarta vegada, s'han celebrat eleccions al Parlament de Catalunya. I la coalició guanyadora ha estat Convergència i Unió (CiU) per quarta vegada, i la tercera per majoria absoluta. Els socialistes i Iniciativa (PSUC-Nacionalistes d'Esquerra, Independents) han baixat, el Partit Popular s'ha quedat més o menys on era (ha guanyat un sol diputat), i en canvi ERC, amb un missatge independentista, ha doblat els vots i gairebé els diputats, sense arribar, però, encara a les cotes de l'any 1980.

La pluralitat de Catalunya es manifesta en el Parlament, un Parlament més simplificat en relació a la legislatura anterior: han desaparegut el CDS, el PCC i el Grup Mixt.

Però malauradament, la pluralitat de Catalunya també es manifesta en el nombre d'electors catalans que amb dret a vot no el van exercir el passat 15 de març. Més de 2 milions de catalans (2.200.000) no varen anar a votar per diversos motius. Aquí s'hi ha d'afegir el nombre de votants en blanc. Aquestes dades han de fer reflexionar els nostres polítics i també la nostra comunitat. Per què aquest alt nivell abstencionista? Per què la Catalunya interior, la

Catalunya profunda, o rural va anar a votar molt més que la Catalunya urbana, i especialment la de l'àrea metropolitana de Barcelona, on es concentra el gruix de la immigració i els desnivells de renda? És que en aquests o altres llocs no senten prou les institucions catalanes com a seves?

En tot cas cal constatar que no hi ha una única Catalunya, sinó diverses. Com hi ha la Catalunya rica (la de la costa i la urbana) i la Catalunya pobre (la de les comarques de l'interior: Ripollès, Berguedà, Solsonès, Garrigues, el Priorat...), també existeix la Catalunya residencial, burgesa, benestant... i la Catalunya subdesenvolupada, deprimida amb connotacions del quart món: el raval de Barcelona, Sant Cosme del prat, la Font de la Pòlvora de Girona, hi ha la Catalunya dels catalans de generacions i de soca-rel i la dels immigrants andalusos, i més recentment els nord i centre-africans... Són 6 milions la nostra col·lectivitat i Catalunya només avançarà si és tota la comunitat la que participa i s'il·lusiona en un projecte de futur.

LA FARGA/Revista de Salt.
EDITA/Casal de Jubilats de Salt.
DIRECCIÓ/Josep Cristòfol i Darné
COORDINACIÓ/M.ª Helena Romagós
CONSELL DE REDACCIÓ/Josep Cristòfol i Darné, Guillem Terribas i Roca, Lluís Mateu i Riera, Joan Boada i Reig, Jaume Bosch i Termes, Martí Fita i Casals, Miquel Àngel Ferrés i Fluvià, Agàpit Alonso i Pont, Sebastià Parra i Nuño, Àlicia Vila, Xavier Alberch i Fugueras i Salvador Sunyer i Aimeric.
COL.LABORACIÓ HABITUAL/Antoni Brugués, Pitu Geli, Josep Guardiola, Eva Escuin i Dilmé, Pili Fernández, Biblioteca Municipal Jaume Ministral i Masià i Josep Boó.
COLLABORADORS EN AQUEST NÚMERO/Ramon Torramadé, Baldomer Gudayol i Anna Bonal.
COMPAGINACIÓ/Xarli Terribas i Roca
CORRECCIÓ I ESTIL/Toni Ruscalleda
FOTOGRAFIA/Martí Artalejo i Jaume Ollé.
DISTRIBUCIÓ/Pitu Geli
ADMINISTRACIÓ/Joaquim Boada i Reig
TIRADA/1.500 exemplars
REDACCIÓ/Passeig Verdaguier, 1
Tels. 23 04 98 - 23 85 78
IMPRESSIÓ/Impremta Pagès, S.A.
C/. Eixampla, 8 - Tel. 42 01 07 - Anglès
DIPÒSIT LEGAL/GI-356/79
SUBSCRIPCIÓ ANUAL/1.200 ptes.

LA FARGA NO SE SOLIDARITZA NECESSÀRIAMENT AMB LES OPINIONS EXPRESSADES AMB ELS SEUS ARTICLES SIGNATS I QUE PUBLIQUEM ÍNTEGRAMENT RESPECTANT L'OPINIÓ DEL SEU AUTOR.

LA FARGA AUTORITZA LA REPRODUCCIÓ DELS ARTICLES, SEMPRE I QUAN S'INDIQUI CLARAMENT LA SEVA PROCEDÈNCIA.

PREMI TRES DE MARÇ DEL 1989

SUMARI

CRÒNICA LOCAL	
Notícies diverses	2
EDITORIAL	
La pluralitat de Catalunya	3
EL DIAMANT DE LA PLAÇA	
Poesia pels que es casen	4
COLLABORACIÓ	
Les Bernardes	6-7
ELS COLORS DELS DIES	
Elogi de les coses petites	8
ESPIGOLANT	
Notícies diverses	9
LA CAPSA DE VIDRE	
L'esclavitud avui a Salt	9
LOCAL	
Parròquia de Salt	10
LA TRIBANA	
Gràcies	10
LA TRIBANA	
Vers una política	
mèdio-ambiental	11
RECURS	
Actes diversos	11
D'ACÍ-D'ALLÀ	
Sefarad	12
POESIA	
El fill pròdig	12
QÜESTIONARI PROUST	
Salvador Sunyer, respon	
el qüestionari Proust	14-15
TEMA CENTRAL	
Homenatge a Salvador Sunyer	
Salvador fill predilecte	16
Síntesi i cronològica	17-19
Missatges diversos	20-23
IMATGES	
Homenots	24
OPINIÓ	
Adhesió particular	25
CLUB PETANCA SALT	
Activitats del club	26
CAGAFERRO	
COPSAT AL VENT	
La Rosa i el seu xicot	27
CAP I POTA	
Camp o ciutat?	27

És temps de casoris. A totes les parelles que es casen aquest any a Salt va dedicat aquest poema:

Filadors d'un amor que tot just nia
amb la flaire d'una tela a mig pintar,
heu triat els colors de l'alegria
conjugant tots els verbs de l'estimar.

Desfilareu un per un els records tendres
que teixiran el tapís de l'avenir;
remoureu el caliu sota les cendres
i es refarà el vostre foc cada matí.

Gronxareu a la falda els fruits primers
d'un amor que és llavor de nous camins;
heu plantat al vostre hort el que val més:
l'empremta de Déu que porteu a dins.

Les muntanyes us diran a cau d'orella
les cançons d'amor que haureu après
i la mar, allà baix, sota una estrella,
onejarà amb vosaltres dos el millor bes.

Retrobar-se en el somriure i en el plor,
refiar-se del gest, del mot, de l'abraçada,
mirar tot dos junt a l'horitzó
i veure com us avança la fillada.

A l'escon de vesprades silencioses
us direu la tendresa que us ha unit,

perquè enmig de giragonses sinuoses
retrobeu sempre el fil sense cap crit.

Gaudiu l'esclat de la vostra primavera
amb la calor amorosa del vostre estiu;
a la tardor la marxa se us farà planera
perquè l'hivern guardi el vostre amor més viu.

La vida és com parar la tenda a muntanya
a la falda de grans pics per superar.
Només hi ha un camí que mai no enganya
on tot són corriols i dreceres: estimar.

Miquel Àngel Ferrés

AGENT OFICIAL PER A SALT

GUDAYOL
AUTO-TALLER S. A.

EXPOSICIÓ I VENDA:

Carrer Major, 156
Telèfon 24 20 43
17190 SALT

Les Bernardes

Refiar-se de la memòria, quan passen els anys, no sol ser suficient. Amb el temps, els records es van difuminant i els detalls es van esmoreint i queden només els colors més contrastats: el blanc o el negre.

També passa sovint (i ja és una dita antiga) que tot depèn segons el color del vidre amb què es mira, i com que en qüestió de vidres n'hi ha de tants colors, penso que contrastar opinions té un efecte saludable, si més no per ajudar a esquematitzar una millor comprensió.

Feia temps que no passava per aquells voltants. Seguint una ruta no gaire coneguda (de Sarrià a Adri passant per Sant Medir), tot seguint el curs de la riera d'en Xunclà, - per motiu de repoblacions piscícoles- em vaig adonar per primera vegada del rètol que indicava el Monestir de Sta. Maria de Cadins, no hi vaig posar massa atenció pel desconeixement que en tenia, amb la sorpresa que als dos

dies s'anuncia, a Salt, a les Bernardes, una conferència del Sr. Mirambell, - cronista oficial de la ciutat de Girona- amb el tema del 500 aniversari de la fundació del mencionat monestir.

Interessat en l'oferiment, ja que relacionava les monges de les Bernardes amb el monestir de Cadins, vaig voler informar-me a través d'una enciclopèdia del seu historial perquè, a l'hora d'anar a escoltar el Sr. Mirambell, no estigués fora de joc. Les seves amenes explicacions de-

mostraren que el Sr. Mirambell en sap un niu i els detalls que relatà demostraven que ha remenat molt a fons els arxius que parlen d'aquesta Comunitat.

De Salt a Sant Medir és una altra història i ja que es va encetar en la passada revista La Farga del mes de febrer, voldria afegir-hi la part que fou motiu d'estires-i-arronses en un moment determinat i no gaire llunyà en el temps, que va influir que avui tinguem a Salt, a disposició del poble, l'edifici de les Bernardes.

Temps de creixement i d'especulació en la construcció. Salts'afegeix a la creixent onada que sota criteris i plans generals d'una època expansionista i grandiloqüent, menada per l'afany de lucre, es comença a edificar verticalment amb alçades d'11 pisos, aprofitant els terrenys d'una manera forassenyada. De moment, (semblava que els milions ho eren tot) i perquè el poble no tenia veu, i menys vot, es varen construir els nefastos carrers d'Àngel Guimerà i

Foto: Quim Curbet

AUTO-TALLER
F.FELIU

C/. Pere Coll Guitó, 22 - Tel. 23 19 73 - SALT

Ctra. Nacional II (encreuament Caldes)
Tel. 46 03 66 - CALDES DE MALAVELLA

LA TECA

JOSEP M.ª DUBÉ

ENCARREGEU AMB ANTELLACIÓ

Sarsueles - Pollastres a l'ast - Conills a l'ast
Ànecs a l'ast - Canelons - Calamars a la romana -
Cargols - Plats cuinats - Tripades, etc...

EXTENS ASSORTIT DE VINS I ESPUMOSOS

Major, 9 - Tel. 23 94 79 - SALT

Torras i Bages d'ingrata presència; aviat, però es van veure els inconvenients i es va passar a l'oposició aprofitant l'oportunitat de comptar amb l'Associació de Veïns.

L'Associació de Veïns va ser l'aglutinadora d'aquest descontent i va iniciar una campanya contra l'edifici d'11 pisos que es construïa a la Plaça de la Llibertat. És clar que ja havia canviat el règim i les veus populars començaven a fer-se sentir reclamant una millor qualitat de vida i un racionalisme que s'havia oblidat per pressions interessades. És en aquells moments que, informats per alguns veïns que pensaven resultar-ne perjudicats, l'Associació de Veïns entra en l'afer de

les Bernardes oposant-se a la seva demolició.

El projecte era el següent: les monges de les Bernardes volen traslladar-se i posen en venda l'edifici amb tots els terrenys annexos, una empresa s'interessa per fer tractes, pretenent d'enderrocar l'edifici per aixecar-hi un altre bloc d'11 pisos tal com autoritzaven les normes urbanístiques existents en aquelles dates.

L'Associació de Veïns, assumint la reivindicació per la falta d'equipaments i per l'interès arquitectònic i simbòlic de l'edifici, engega una campanya reclamant la conservació de l'edifici. Proposàvem que fos adquirit per una institució, fos l'Ajuntament, en aquest cas de Girona, o

bé per la Diputació, que finalment donen els seus fruits i l'edifici no s'enderroca.

L'Associació mai no va entrar en el tema econòmic, si les monges de les Bernardes hi varen sortir guanyant o perdent, mai en vam tenir cap coneixement. El que es reclamava per part de l'Associació creïem que era just i el temps ho ha demostrat. Avui dia no crec pas que ningú trobi a faltar un bloc d'11 pisos en el solar on hi ha situada la Casa de Cultura "Les Bernardes". Ni les mateixes monges que en aquells moments en varen sortir perjudicades, (segons comentaris extraoficials).

I posats a dir, una altra acció que va portar a terme l'Associació de

Veïns, fou oposar-se a l'enderroc de la torre de la Farga. Una altra empresa volia fer-hi pisos. Els contactes que vàrem tenir amb l'Ajuntament de Girona (en aquells temps usufructuària del poble de Salt) varen fer possible la proposta que l'Ajuntament els oferís una permuta de terrenys per salvar l'edificació; els propietaris no ho varen acceptar. No es va arribar a cap acord i finalment no es va concedir el permís d'aterrar la torre. Avui, a la Gran Geografia Comarcal de Catalunya, la torre de Sant Dionís o Farga figura com a símbol de la construcció més distintiva del poble de Salt.

Ramon Torramadé

LA TRANSFORMACION DEL MITO

NUEVA GAMA LANCIA DELTA

Para LANCIA renovar al mítico DELTA, era un reto. Y lo hemos conseguido, desarrollando un automóvil con un espíritu nuevo, exclusivo, con poder. Desde la nueva versión LX con un motor de 1.500 cc, hasta la agresividad del nuevo HF INTEGRALE 16 V. La nueva gama DELTA llenará de satisfacciones a los que consideran que conducir es un placer.

LA DIFERENCIA DE VIAJAR EN LANCIA

■ Grupo Lario

TURIS-AUTO

CONCESSIONARI
LANCIA

GARATGE INTERNACIONAL
Servei Oficial Postvenda i Recanvis
Ctra. Girona - Anglès (Afores Salt) Tel. 24 30 62

Elogi de les coses petites

Avui m'he trobat amb un àngel! Així, tal com sona, a la impensada, m'he trobat un àngel a les mans. Ei, no us espantéssiu! No es tractava d'un àngel de debò, galtaplè i emplomissat d'ala, no, sinó d'una d'aquelles llavors que veiem volejar sovint sostingudes en l'aire per una mena d'ales simbòliques com un floc de cotó fluix, a qui la saviesa de la llengua popular ha batejat, per analogia, amb el nom sobrenatural "d'àngels".

El minúscul hoste de la meua mà plana m'ha fet pensar en l'encant de les coses petites, i en l'oblit vergonyós en què les tenim. Qui s'hi fixa en una grana menuda, en un brot tendre acabat de néixer, en l'herbota innominada? Ningú o gairebé ningú.

Ens passa semblantment amb les bèsties. Qui para l'atenció en un mosquit indiscret, en una marieta acolorida, en una papallona ingràvida, en un escarabat lluent? Qui s'adona, avui, ara i aquí, d'un ocellic esporuguit sortint del niu per primer cop, d'un cadell de gos abandonat, d'una cria òrfena de senglar? Què componen -pensarà qualsevol-

aquestes bestioletes al costat d'un elefant com cal, d'una girafa com Déu mana o de tot un senyor tigre de Bengala?

Però on apareix més clara l'estupidesa humana, on es veu més ridícula i embadocada -per no dir dramàtica- la nostra mania de grandeses és en comparar i en valorar les persones. Ens agrada -algú ho va dir!- de fer córrer l'encenser i afalagar-hi els "poderosos" perquè diu que ostenten el poder.

Qui en fa cas, qui hi pensa, qui se n'adona, d'un modest obrer,

pare de família, fent tres jornals per mantenir la colla? I de la viuda fent mans i mànigues per sostenir l'economia domèstica i compaginar-la amb els estudis dels fills? I del jubilat desconegut sense companyia ni una pensió digna?

Qui se'n recorda, de l'adolescent atribolat a l'entrada d'un món i d'uns homes desconeguts? Què en sabem del que no té res de res, ni casa, ni feina, ni família, ni nom? Què ens diu a nosaltres -homes de finals del segle XX -un mot barbotejant per insegur, una mirada tímida i suplicant, un projecte abandonat per manca d'ajuda, un sospir volander?

I és que les grandeses, tantes falses grandeses, ens ofeguen i ens destaroten perquè descobrim moltes vegades que tenen els peus de fang. I arribarà un moment que de tan embafats de grandeses sospirarem per tornar-nos simples i senzills, petits, petits, tal com va passar al segle XIII amb les Floretes Franciscanes.

Salvador Sunyer

AS Assessoria
SALT -

ASSESSORAMENT FET PER PROFESSIONALS

Fiscal, laboral, jurídic, civil, jubilacions, assegurances, empreses, comptabilitat, etc.

ESTEM AL SEU SERVEI AL:

c/ Major, 58

Telèfon 242457

SALT

Fàbrica de miralls
Col·locació i instal·lació
Especialitat en vidrieres
artístiques
Finestres de Celosia
Mampares per a bany

DISTRIBUIDOR

OLAR S.A.

Assessoria
Assessoria
Assessoria

C/ Joan Maragall, s/n. - Zona Esportiva
Telèfon 23 58 11 - SALT

Us preguem que tingueu l'amabilitat de deixar lliure aquest aparcament a les 06,00 a 14,00 hores del dia 7 de Abril de 1992 amb motiu de

NETEJE del carro

amb el benentès que tots els vehicles que hi restin a la citada hora, seran retirats amb la grua.

Gràcies per la vostra col·laboració

Un dels membres del consell de redacció de LA FARGA es va trobar un bon matí aquesta nota als vidres del seu cotxe, i va quedar astorat! Era un avís perquè deixés lliure l'aparcament per motius de **"NETEJE del carro"**

Evidentment la nota està molt mal escrita en català. Per què aquests escrits que van a la via pública no passen prèviament per mans del corrector de català? No ho entenem i esperem que l'ajuntament rectifiqui, si vol continuar essent capdavanter en temes de normalització!

EL PAÍS.

Espanya rebirà 420 tanques norteamericanos

Defensa gastará 916 millones en destruir 480 carros de combate

La notícia no deixa de ser paradoxal. Espanya gastarà prop de 1.000 milions en fer malbé 480 tancs, i a canvi en rebrà 420 d'americans. On és l'austeritat?

EL PUNT / Dimecres, 29 d'abril de

La futura Biblioteca Comarcal del Gironès s'emplaçarà probablement a Salt

No cal dir que si a Salt s'emplaça una Biblioteca Comarcal, l'equipament serà ben rebut per tots els saltencs.

I a més es demostrarà una voluntat de descentralització. Els serveis no només han d'estar als caps de comarca, sinó a altres poblacions també importants.

Presumiblement, a causa de l'abocament d'agents contaminants

Centenars de peixos apareixen morts a la sèquia Monar de Salt

A la Sèquia Monar el passat dia 29 d'abril van aparèixer morts centenars de peixos. Se'n saben les causes? L'ajuntament o el departament de Medi Ambient, han buscat les responsabilitats? Bó serà aclarir-ho, perquè no torni a passar

L'esclavitud avui a Salt

De ben segur, la paraula esclavitud avui, i més a Salt, farà riure a més d'un, ja que senzillament associem el mot amb la condició de "tracte d'esclaus", i en conseqüència aquí no hi han esclaus. Però si analitzem les coses, malgrat puguin semblar estèrils, podem dir que tothom és esclau de segons quina cosa... Al que em vull referir és a l'esclavatge com a forma de domini d'unes persones sobre unes altres, i que les sotmeses no hi estan d'acord, és a dir, no és un esclavatge voluntari.

Al llarg de la història foren diferents els motius que permetien privar la llibertat de l'home i considerar-lo com una mercaderia o un instrument. Ens trobem que aquests fonaments els donava la guerra, l'hostilitat religiosa, buscar un benefici econòmic, les condemnes judicials, i fins i tot pel naixement o el matrimoni.

Afortunadament, el que entenem per esclavitud, fa poc més de 100 anys que es va abolir. Però no hem de pensar que a partir d'aquesta data ja tothom és lliure i pot fer el que vulgui. Hi han formes molt més subtils, actualment, per esclavitzar l'home. Avui dia, dins aquesta societat capitalista, són molts els factors que indueixen a unes persones a esclavitzar-ne unes altres, i així ens trobem amb una subjecció excessiva o dependència per la qual una persona es veu sotmesa a una altra o a un treball o obligació. I això és dolent, ja que la major part de les vegades no es compta amb l'aprovació de la persona sotmesa.

I és en èpoques democràtiques que aquells vells esclavitzadors han d'aguditzar els seus sistemes, més sofisticats, a fi de dominar als altres. Perquè no us penseu que aquells vells esclavitzadors, feudals, inquisidors, etc., han desaparegut. Dins l'actual societat, les formes i sistemes, per ancestrals que semblin hi són totes. I aquí a Salt també en tenim, d'esclavitzadors.

No hem d'oblidar que els dos únics animals pluricel·lulars i mamífers que es mengen els de la seva espècie, són: el porc, si son cries i les truges tenen gana, i l'home.

Undara

OPTICA TARRUS, s.a

Jaume Tarrús i Galter

Òptic diplomad
Llicenciat en Ciències Físiques

Sta. Clara, 54 - Tel. 21 37 50 GIRONA
Dr. Ferran, 1 - Tel. 23 06 61 - SALT

**Descompte del 10% per a Jubilats
socis del «Casal de Jubilats»**

FLECA I PASTISSERIA

Currius

Carrer Llarg, 4 - Tel. 23 83 71

Parròquia de Salt

En el volum V de la col·lecció CATALUNYA ROMÀNICA, editada per la Fundació Enciclopèdia Catalana, en l'apartat que relaciona les esglésies del Gironès anteriors al 1300, trobem citat el lloc de Salt i la Parròquia de Sant Cugat. Reproduïm el text que fa referència al nostre poble.

SALT

Sant Cugat de Salt. El lloc de Salt és esmentat l'any 882 en un document pel qual és venuda una peça de terra,

"IN VILLADICITUR SALTO..."

D'aquest mateix any data la referència més antiga de l'església, "SANCTI CUCUFATIS IN SALTO" en la concessió que el Bisbe Teuter feu de diversos delmes a la seu de Girona.

Consta en diversos documents dels segles XII i XIII com a parròquia.

En l'època moderna, l'església, sovint, és anomenada Sant Jaume (per exemple en un document del 1544)

L'edifici romànic antic fou tan transformat i ampliat que pràcticament no en resta res.

No trobem citada la casa forta del Sitjar, malgrat que aquest edifici és ja citat en docu-

ments anteriors al segle XIV i la tipologia de la torre i les edificacions més antigues corresponen al tipus de construcció del romànic civil català. La causa l'hem de buscar en la manca d'un estudi seriós en el moment de redactar la informació per aquest llibre, que certifiqués la importància

d'aquest mas fortificat documentalment.

Jaume Bosch

Peregrinació Parroquial a Montserrat

L'últim diumenge de març la Parròquia de Sant Cugat de Salt va celebrar un pelegrinatge a Montserrat, on enguany se celebra el IV centenari de la dedicació de la Basílica. Els pelegrins van omplir cinc autocars que es van fer presents a la missa conventual de Montserrat, en el decurs de la qual es presentaren les ofrenes dels saltenes, que consistiren en: un rierenc del Ter amb la inscripció "Som una Església de pedres vives" (lema del centenari), una llançadora de fil per simbolitzar el treball del nostre poble, uns fruits madurs de les nostres hortes i dos exemplars de la nostra revista LA FARGA.

Gràcies

Si avui puc escriure en català és perquè, malgrat els entrebancs i prohibicions de l'època, va haver-hi un mestre que ens va ensenyar la nostra llengua, que l'escola ens havia amagat i prohibit. La llengua que abans ningú ens havia ensenyat.

Ell va ensenyar-nos a estimar la llengua catalana i a conèixer els escriptors fidels i sacrificats per mor d'aquesta fidelitat.

Un jove d'avui no pot entendre l'abast d'aquest agraïment a qui d'alguna manera va ser el mestre de veritat d'uns quants joves del nostre Poble.

L'escola, la meua primera escola, va ser un centre d'instrucció on els mestres seguien un programa que mai va tenir en compte cap fet diferencial de Salt, ni de Girona, ni molt menys de Catalunya. Aquella escola dels "Hermanus" podia ben bé ser a una ciutat castellana o andalusa, en res hauria canviat el seu programa. Els ensenyants eren gent desarelada que mai varen estimar la terra que els acollia, tampoc varen estimar la nostra cultura, senzillament la varen ignorar.

Vaig sortir de l'escola, com tots els meus companys, sense saber res de la meua cultura, del meu país, de la meua llengua. Un analfabet inconscient.

En Salvador Sunyer i Aimeric va ser el mestre que mai vaig tenir a l'escola.

Va exercir el seu mestratge i ens va esperonar. Ens va escoltar i ens va entendre. Ens va parlar del que ningú ens parlava i per tot això té el nostre reconeixement.

Estic segur que les meves paraules recullen també el sentir dels companys d'aquelles primeres classes de català, dels escoltes que vàrem trobar un amic gran amb qui poder parlar.

Fa trenta anys i el record és encara ben viu, i el valor d'aquest gest ben present. Era quan posàvem els fonaments.

Ara tot és diferent i senzill, però aleshores va ser gràcies a En Salvador.

Moltes gràcies.

Vers una política mèdio-ambiental

A la fi, el món s'ha despertat. Ara ja es veu, molt clarament, que l'AMBIENT està amenaçat a tot arreu, als països rics, però també als països pobres; el MEDI AMBIENT ha esdevingut un problema polític en tots els aspectes.

L'administració, la justícia, la solidaritat i la responsabilitat compartida són els conceptes bàsics que, necessàriament s'han de traduir en repercussions polítiques.

La responsabilitat compartida involucra tota la societat pel que fa a la solució dels problemes del medi ambient. Consumidors, productors i administració han de combinar els seus recursos per vèncer els problemes. L'administració ha d'apel·lar a tota la població i convertir la consciència en conducta conscient: LA NATURALESA NO HA DE PATIR MÉS PER CULPA DE LA CONDUCTA HUMANA IRRESPONSABLE.

I Salt no està fora de context. Els milers de cotxes que diàriament travessen al llarg de la nostra Vila desprenen pel seu tub d'escapament: MONÒXID DE CARBONI, HIDROCARBURS I ÒXIDS DE NITRÒGEN, tots ells gasos contaminants i nocius per a la població viva.

Per reconvertir aquests gasos, la nova legislació en vigor preveu que

el dia primer de gener del 1993, tots els cotxes que es matriculin portin ja incorporat un catalitzador que fa les següents reaccions d'oxidació i reducció:

Monòxid de carboni i Hidrocarburs per oxidació= Diòxid de carbó i aigua.

Òxid de nitrogen, per reducció= Nitrogen i oxigen.

Per tant, el catalitzador fa que part dels gasos resultants de la combustió es transformin en substàncies no nocives.

Però també s'haurà de tenir en compte, que molts dels cotxes que ja circulen no tindran aquesta obligació, i cal que d'una manera conscient i solidària tots hi prenguem part.

La degradació del medi ambient ha esdevingut, doncs, un tema de preocupació mundial. Ha passat de ser considerat com una moda, a convertir-se en un problema sociològic, científic i polític d'inusitada importància. Els problemes ecològics contemporanis demanen una dedicació i un esforç d'acord amb la seva transcendència, i per afrontar-los s'ha de tenir en compte la investigació científica, però també la conscienciació social.

Baldomer Gudayol i Carles
Regidor de l'Ajuntament de Salt

* Exposició de dibuixos i obra Mixta de Fina Ramírez. Les Bernardes. 1.ª quinzena de març.

* Pintures de Narcís Font. Les Bernardes. Fins al 15 d'abril.

* Cercavila de cavalls pels carrers del poble en celebració de Sant Antoni del Porquet. 1 de març.

* Exposició de fotografies dels alumnes del curs de perfeccionament de l'Agrupació Fotogràfica de Salt. Can Panxut. març.

* Cercavila de Carnestoltes pels carrers del poble. Organitza: Psiquiàtric de Salt. Març.

* Festa de l'arbre. 8 de març.

* Exposició de "La Vaixella del Mas Llorens (1600-1630) al Museu de Salt. 1.ª quinzena d'abril.

* Balls de Saló. Les Bernardes. Abril.

* Debat a Can panxut. "Alternatives al servei Militar". Can Panxut.

* Mostra de Màscara de Carnestoltes. Realitzades per l'Escola Gertrudis Moret. Museu de Salt. Fins al 8 de març.

* Concurs de Narració curta per Sant Jordi. Organitza: Secció de Cultura de la Llar d'Avis de "Les Bernardes". Responsable de la Secció de Cultura: Domènec Bosch.

* Homenatge al músic de cobla gironí Àngel Cutrinas. Organitza: Cobla Baix Empordà i Salt Sardanista. 29 de març.

LES MILLORS ULLERES I LENTS DE CONTACTE
AMB GARANTIA DE SALUT
ATENCIÓ A LES PROMOCIONS

OPTICA SALT

Àngel Guimerà, 75
Tel. 23 36 45
17190 SALT

GRUP FARMAÒPTICS

**GESTORIA
ADMINISTRATIVA**

Impostos - Vehicles - Licències - Assegurances Socials
DECLARACIÓ DE RENDA, podem solucionar els vostres dubtes

ASSEGURANCES - INCENDIS - ROBATORIS - VEHICLES, etc...
NACIONAL HISPÀNICA, S.A. - SEGUR - CAIXA - GENERALI

Pas. Països Catalans, 147 - Tel. 24 44 49 - 17190 SALT

Sefarad

Va ser Salvador Espriu qui ens va descobrir el nom i la gent. Els sefardís anomenaven Sefarad a Espanya, la seva terra, de la qual havien estat expulsats l'any 1492. Ara fa 500 anys.

Els reis catòlics, Isabel i Fernando (tanto monta, monta tanto...), van signar el decret d'expulsió el març del 1492 per a tots aquells jueus que no s'havien convertit al cristianisme.

No gaire mesos més tard seran expulsats de Granada els darrers musulmans, reducte d'una cultura i una convivència que s'havia perllongat durant vuit segles arreu d'Espanya, però especialment a la

zona de l'Andalus.

Els sefardís o sefardites espanyols van conservar la seva llengua i els seus costums. La majoria dels espanyols expulsats van anar a viure en regions de Grècia o Turquia. Avui el sefardí és encara parlat gairebé igual que 500 anys enrera, de manera que no ha evolucionat i hom pot fer-se una idea de com era el castellà dies abans de la descoberta de les Amèriques.

En sefardí s'editen algunes revistes i inclús diaris. Però a través del temps han hagut d'incorporar paraules que, en el moment de l'expulsió, a Espanya no eren conegudes. Per això en el llenguatge sefardí s'hi

troben incorporacions de mots o paraules d'origen polonès, hongarès o grec per designar noves paraules que en res s'assemblen al castellà antic.

L'expulsió dels jueus va fer mal a l'economia. Els jueus tenien a les seves mans el garbell per on passava el diner i havien fet de l'usura i el bescanvi el seu principal mitjà de vida.

També va afectar a la cultura, pensadors tan importants com Maimònides o el mateix Bonastur de Porta, a Girona, van deixar una empremta i una petja en l'àmbit del pensament, la filosofia i la cultura.

Durant molt temps les

tres cultures monoteistes, les tres religions havien conviscut al'Estat espanyol (encara que aquest no esdevingués Estat fins a principis del segle XV) amb harmonia, convivència i respecte mutu. Els prejudicis contra els jueus van venir en llançar-se arreu una croada contra ells. Es deia que era un poble deïcida, que havia matat Jesucrist. I durant anys aquesta animadversió es va convertir en una tremenda persecució, de la qual la Inquisició serà la realitat més palpable. Al cap de 500 anys ja no hi ha excuses per a la reconciliació!

Martí Fita

POESIA

El fill pròdig

Alço els meus ulls
i et veig aquí a prop,
a fora, aldarulls...
a dintre, el record.

Deixaves en mi
un cau de tristesa
enyorant el matí
com foguera encesa

Feliç pensament
de mare al mirar-te,
menut i creient
i sempre estimant-te.

Esperit d'aventures
delia el teu cor
com dolces pastures
que senten enyor.

I ara amb ànsia miro,
allà al final del camí
a cada jorn sospiro,
encertis el teu únic destí.

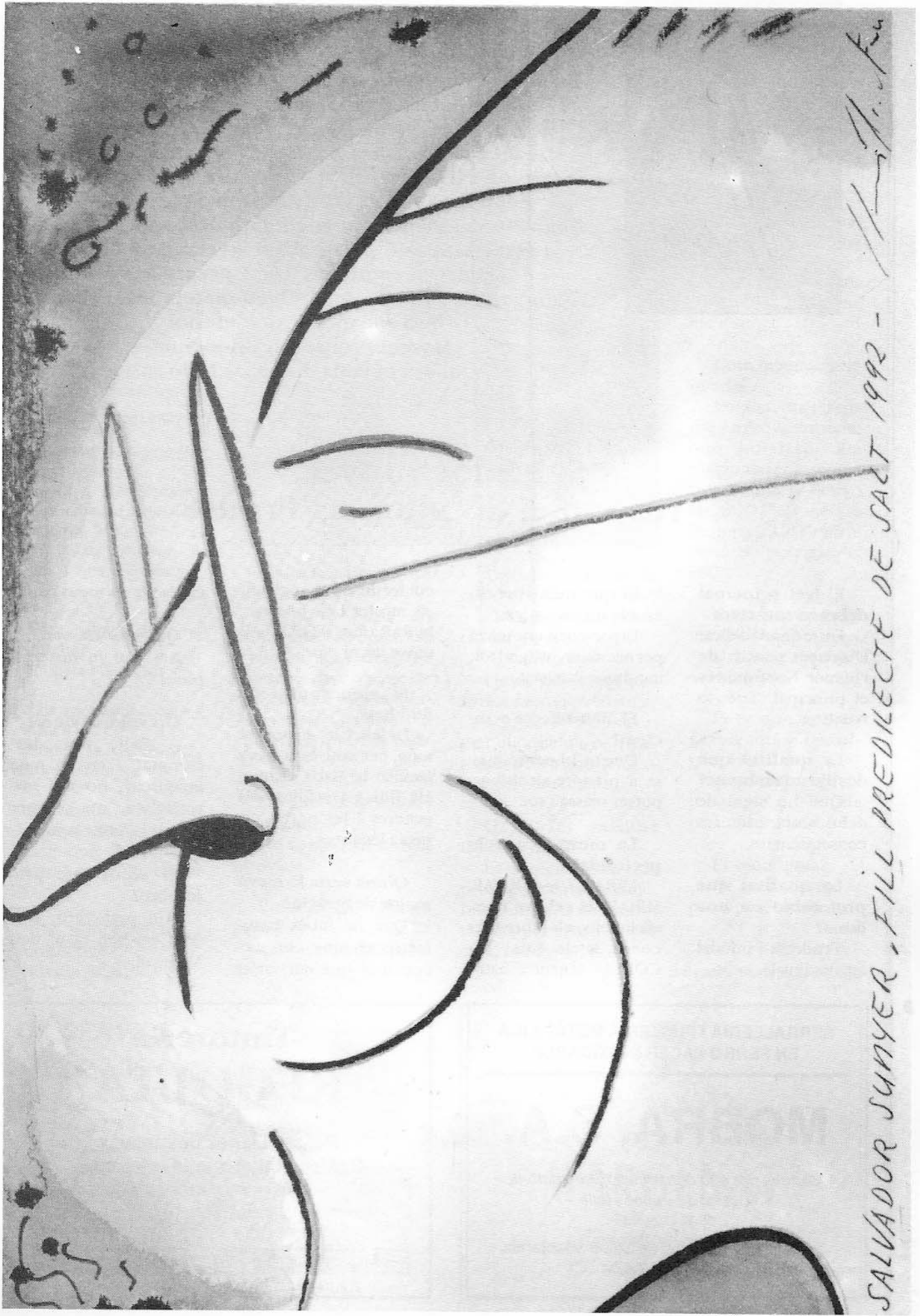
Si et sents perdut
perquè no apareixes...
si el dolor t'ha vençut
o si pres enmig de reixes.

No sentis vergonya amagada
ni ferida d'ocell engabiat,
de dia o vesprada
camina... torna aviat.

Pressento els teus passos
que donen retruny
seran ells capaços...
guiar-te de lluny....

Feliç pensament,
sempre enyoran-te
tossut i valent...
en tot moment estimant-te

Anna Bonal

SALVADOR SUMYER, FILL PREDILECTE DE SACT 1992 - ~~1992~~ K. K.

En aquest número, en comptes del TEVA/MEVA hem demanat a Salvador Sunyer que contestés el qüestionari anomenat Proust. De fet el qüestionari no és pas original d'aquest escriptor; ell només el va respondre però amb el pas del temps se l'ha conegut amb aquest nom. Quan Marcel Proust era encara un desconegut, un dia de 1891, en un saló parisenc, una vella dama li pregà que li respongués les 31 preguntes. Així ho va fer Proust, escrivint ell mateix les respostes, que encapçala amb el títol "Marcel Proust par lui-même" Qui era la vella dama... Chi lo sa?

Col·lectiu de redacció

Salvador Sunyer, respon el qüestionari Proust

El tret principal del meu caràcter?

Entre tímid i delicat i sense sentit de l'humor. No sé quin és el principal. Trieu-lo vosaltres.

La qualitat que desitjo en un home?

Que ho sigui de debò amb totes les conseqüències.

La qualitat que prefereixo en una dona?

Tendresa i bondat a parts iguals.

El que més aprecio en els meus amics ?

La paciència que tenen per mantenir, malgrat tot, incòlume l'amistat.

El meu defecte principal?

Que m'hi penso massa a prendre decisions, potser massa i tot.

La meva ocupació preferida?

MIRAR i ESCOLTAR. MIRAR: el cel, les flors, els infants, els llibres, les coses i els fets; ESCOLTAR: la gent, el batec

col·lectiu de la societat, els músics i els poetes... MIRAR a fons i ESCOLTAR sense dir ni piu.

El meu somni de felicitat?

La felicitat en aquest món, per a mí, és la meva família: la Maria Carme, els fills i les filles, els gendres i les nores, els néts i les netes...

Quina seria la meva major desgràcia?

Que no sabés transmetre als que em succeiran el que em varen

ensenyar els meus pares.

Què voldria ser?

Ara pla! Jo mateix i prou!

On voldria viure?

A Salt, per descomptat, i en un món imaginari, no tan materialista, on sempre regnés l'amor i la pau.

El color que prefereixo?

"Un prat verd, sota d'un cel ben blau" deia Maragall.

SERRALLERIA I FUSTERIA METÀL·LICA
EN FERRO I ACER INOXIDABLE

MOBRA, S.A.

Canals per a la construcció i lampisteria
Doblat de xapes i talls

TALLER: Camí antic de Salt a Vilablareix
Tel. 23 53 17

Tintoreria REGOLTA

Pells - Llanes de matalàs
Catifes i tot el que fa referència
a la nostra indústria

C/. Major, 312 - Tel. 23 45 43 - SALT

La flor que m'estimo més?

Fan parella: la rosa i el gessamí.

L'ocell que prefe-reixo?

"ELS OCELLS AMICS" de Josep M.ª de Sagarra.

Els meus autors preferits en prosa?

Joanot Martorell, Pere Calders i Josep Pla; en castellà, el "Don Quijote" de Cervantes.

Els meus poetes preferits?

En la nostra llengua: Salvador Espriu, Josep M.ª de Sagarra, Martí i Pol; en l'altra: Juan Ramon Jiméneez i Antonio Machado.

Els meus herois preferits?

L'Ulisses de l'Odissea.

Les meves heroïnes de ficció?

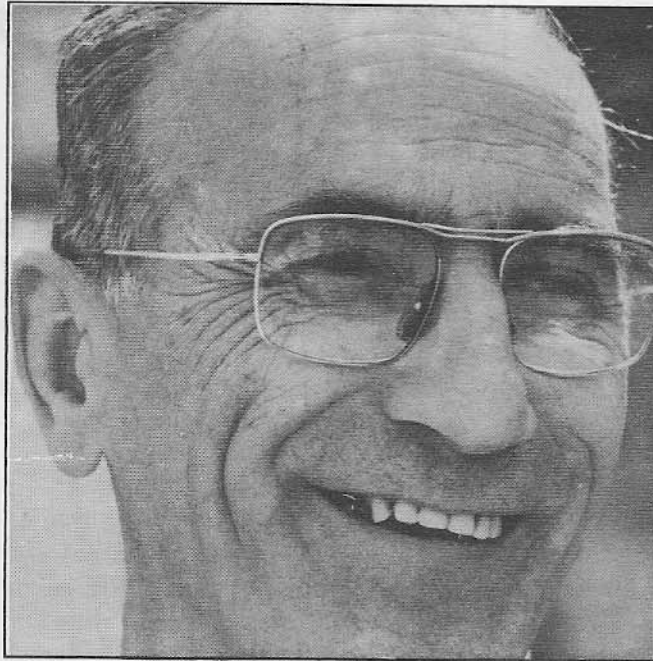
Potser la Garbo dels millors moments.

Els meus compositors preferits?

Són dos: Beethoven, Mozart i pareu de comptar.

Els meus pintors predilectes?

Els del Renaixement.

Els meus herois de la vida real?

La meva dona en primer lloc; després els meus fills; després qualsevol pare o mare de família treballadora perquè no es creuen que facin heroïsmes i en fan cada dia.

Les meves heroïnes històriques?

Les de la Bíblia, no n'hi ha prou?

Els meus noms favorits?

Tots els sants són al Cel.

Què detesto més de tot?

La vanitat i la pedanteria.

Quins caràcters històrics menyspreo més?

Aquells de les frasses grandiloqüents o històriques dels manuals escolars del meu temps.

Quin fet militar admiro més?

La violència no em produeix cap admiració. I els militars, si no m'erro, hi són per matar o per deixar-se matar, no?

Quina reforma admira més?

La que deixà a mig fer Joan XXIII.

Quins dons naturals voldria tenir?

Voldria ser senzill i transparent com una gota d'aigua, però no me'n surto.

Com m'agradaria morir?

Voldria viure sempre i crec fermament que ho faré. Em pregunteu com morir? Doncs amb la dona i els fills i els néts a l'entorn... Ah! i amb el bastó de peregrí a la mà.

Estat present del meu esperit?

Ocupat i preocupat com sempre.

Fets que m'inspiren més indulgència?

Els provocats per la ignorància i els produïts per la feblesa.

El meu lema?

"Si no t'adorms, a poc a poc, es fa feina".

Salvador Sunyer i Aimeric

OK SERVICE

22 24 26

TOTES LES
REPARACIONS I
REFORMES RÀPIDES

ELECTRICITAT - FONTANERIA - FUSTERIA - TV-VIDEO
PERSIANES - CALEFACCIÓ - ELECTRODOMÈSTICS -
PINTURA - SERRALLERIA - PANYS - ESCALFADORS
CRISTALLERIA - OBERTURA DE PORTES - ALTRES
REPARACIONS - PALETA

GIRONA - SALT - CASSÀ - BANYOLES

Telèfon 23 06 79

Especialitat en gelats

C/. Major, 57 - SALT

Homenatge a Salvador Sunyer

L'ex-alcalde de Salt, Salvador Sunyer, fou nomenat fill predilecte de la vila, en un acte que tingué lloc a Les Bernardes.

L'alcalde de Salt, Xavier Corominas, va reproduir, en el seu discurs, les descripcions de la figura de Salvador Sunyer que havien fet els portaveus dels diferents grups polítics municipals en el ple en què es va aprovar per unanimitat el nomenament de l'ex-alcalde com a fill predilecte. Corominas també va fer un repàs als temes més importants de la gestió municipal que Sunyer va iniciar.

El jutge Instructor de l'expedient per a l'atorgament d'aquesta distinció honorífica fou Alfons Moré.

A més de les autoritats locals, a l'acte hi van assistir el Conseller de Benestar Social, Antoni Comas, els Senadors, Joan Raventós i Ramon Sala; el Vice-President del Parlament de Catalunya, Arcadi Calzada; el Delegat del Govern de la Generalitat, Xavier Soy; els Diputats Manel Nadal, Josep M.ª Reguant i Salvador Carrera; l'Alcalde de Girona Joaquim Nadal, etc...

Col·lectiu de Redacció

TEMA CENTRAL

Salvador Sunyer, fill predilecte

El passat dia 22 d'abril va tenir lloc a la Casa de Cultura "Les Bernardes" l'acte de nomenament de Salvador Sunyer com a fill predilecte de la vila de Salt.

Prèviament el ple municipal, amb el vot unànim de tots els grups, havia acordat atorgar aquesta distinció honorífica.

- Salvador Sunyer ha tingut una trajectòria personal ben significativa al nostre poble. Animador de la vida cultural de Salt, sempre ha tingut un compromís ferm envers Catalunya, i de manera particular de la nostra llengua.

Ha estat sempre, igualment, un defensor dels valors de la justícia i de la solidaritat.

- Salt ha tingut en ell un senador amb l'Entesa dels Catalans, un diputat al Parlament de Catalunya, i un alcalde.

Ha estat el primer alcalde elegit democràticament després del 1936 i en dues eleccions fou elegit per majoria absoluta.

És una constatació de fidelitat del nostre poble també cap a ell.

Aquestes pàgines ens parlen de la biografia (de manera general) de Salvador Sunyer, de la seva manera de pensar, i de les seves aficions, així com també es fa un resum de l'acte en el qual fou nomenat fill predilecte.

Col·lectiu de Redacció

auto-sport

VEHICLES TOT TERRENY

**TOTES LES
MARQUES
4 X 4**

SERVEI: SPORT GARATGE, S.A.

Passeig Marquès de Camps, 1-3 - Tel. i Fax 23 78 83 - SALT

Salvador Sunyer, fill predilecte de Salt

Síntesi cronològica i biogràfica

- Neix a Salt l'any 1924 a l'antic carrer de la Sèquia (avui carrer de Josep Aguilera). És el primogènit de 5 germans de la família Sunyer-Aimeric.

- Al cap d'un any i mig la família es trasllada al carrer Princesa a l'alçada del Passeig (avui carrer Major).

- Primers contactes amb la infància del nostre poble amb grups de nens d'aquell sector del Veïnat.

- Va primer a classe a "Cals Hermanus" i després a les Escoles Nacionals, "Cals Mestres".

- Com a infant fa les seves primeres passejades per les deveses, les hortes i el riu Ter, dels quals guardarà una profunda estimació.

- L'any 1939 arriba l'any trist de la guerra i Salvador Sunyer, com altres moltíssims nois, sofreix els estralls d'una guerra civil. La guerra desbarata molts dels seus projectes. Té 15 anys.

- Salt és en aquell temps un poble esporuguit; no hi ha cap entitat ni associació. Salvador Sunyer, a l'empara de l'únic lloc on es podia aixoplugar, la parròquia de Salt, encén la torxa de la il·lusió i de l'esperança per a molts infants del poble, que anhelaven cada dia retrobar-se amb ell per

a compartir-hi agradables vetllades i trobades.

- Salvador Sunyer es constitueix en el primer educador de carrer del nostre poble.

- Té una persistent dedicació als joves d'aquells moments, que eren aquells nens d'abans, ara crescuts. Les seves accions tenen una constant en la seva trajectòria: el respecte a la persona/un humanisme cristià íntegre/un amor ple a Catalunya.

- Salvador Sunyer, com a educador innat, intenta dur a terme activitats que lliguin el sentit educatiu amb el sentit lúdic de la vida: a partir d'ara i envers els joves de 14 i 15 anys, Salvador Sunyer organitzarà i farà conferències, xerrades, cercles.

- L'excursionisme i el teatre seran dos recursos bàsics que com a líder farà servir per a la seva acció educadora.

- S'estrena el "primer taller de teatre". El lloc és el magatzem de Can Bagué, al carrer Major, núm. 343.

- Durant les vacances d'estiu de 1944 porta a terme una experiència d'autogestió educadora mitjançant el teatre. L'obra es representa als locals de l'antic Centre

Xavier Corominas, actual alcalde de Salt, li va lliurar una placa commemorativa. (Foto: Martí Artalejo).

Republicà, incautat aleshores per la Falange local.

- L'experiència autodidacta amb nois i noies durà dos anys, fins que Salt es queda sense sala de teatre, i el cine Núria es dedica exclusivament al cinema.

- Però més tard torna a liderar un grup de joves, nois i noies, a finals de la dècada dels anys 40, donant continuïtat a la tasca realitzada anteriorment.

- El teatre serà el mitjà educador i el fil conduc-

Alfons Moré, jutge-instructor de l'expedient, llegeix la proposta en què es dona suport al nomenament de Salvador Sunyer, com a fill predilecte de Salt. (Foto: Martí Artalejo)

tor per atraure el jovent, i donar-los una resposta els dies de festa i de lleure.

- Neix aquí el "Casal de l'Alegria", que tindrà una continuïtat durant 4 anys.

- Salvador Sunyer, a nivell professional, farà d'aprenent a la farmàcia Ribas de Girona.

Més tard entrarà a treballar a la farmàcia Simón, on desenvoluparà la seva activitat laboral fins que demanarà l'excedència per dedicar-se a tasques polítiques.

- En l'àmbit educacional i cultural ja no es dedica únicament al treball amb joves de Salt.

Depassa altres àmbits i comença a ser conegut com l'home de Salt que estima Catalunya.

- És premiat en els primers Jocs Florals celebrats a Girona després de la guerra.

- Col·labora en diverses revistes, tertúlies, cercles, etc., d'arreu de les comarques gironines i també a Barcelona.

- A Salt organitza la 1.ª Festa Literària de

Primavera que se celebra al cinema Núria.

- A nivell personal forma part dels moviments de l'Església i dels seus grups progressistes, compromesos en la realitat social i nacional del país.

- L'any 1955 es constitueix el Patronat Parroquial de Salt.

Salvador Sunyer hi participà de manera

- Del Patronat Parroquial en naixerà el grup teatral "ESTIL", que tindrà una important tasca en la renovació del teatre i una incidència en la formació de molts joves amb aptituds pel teatre.

- El mes d'octubre de 1956 es casa amb M.ª Carme Bover. Del matrimoni en naixeran 5 fills: Salvador, Xavier, Miquel, M.ª Carme i Montserrat.

destinitat, i més tard en els primers anys de la transició democràtica, continuant la seva tasca fins avui.

- A Salt, en ple franquisme, l'any 1962, ja fa classes de català. Continuarà fent-ne en temps de La Pastera (finals dels 60), i a mitjans dels 70, com a membre d'Òmnium Cultural.

- En l'època de La Pastera en Salvador Sunyer tindrà un paper destacat com a inspirador de textos literaris, i com a aportació a la coneixença de la realitat nacional del país en aquells moments.

A La Pastera s'hi representaren autors d'avantguarda catalana, com Espriu, Foix, Pere Quart, Pedroló, etc...

- A Girona, Salvador Sunyer promou tertúlies literàries, on hi passen una bona part de destacats intel·lectuals gironins. També participa en àmplies trobades de gent compromesa a Girona, gent que seran líders polítics de la societat catalana.

- També té una especial relació amb l'Es-

Salvador Sunyer s'adreça emocionat al públic.
(Foto: Martí Artalejo).

activa a través d'activitats teatrals, aportant-hi el grup que ell havia organitzat durant el temps que durà el Casal de l'Alegria.

- Salvador Sunyer és especialment conegut per la seva docència com a professor de català. Exerceix de professor de català en plena clan-

Restaurant La Brasa

Tel. 23 14 15

*Bon pa, bon vi, bona taula i bona brasa
són senyal de bona casa.*

Bar L'ESPELMA

Tel. 23 20 20

Major de Salt, 260 - Salt (Girona)

Cristalleries Girona S.A.

Ctra. Sant Feliu, 22 - Tel. 21 38 16 - 17007 GIRONA
C/ Lorenzana, 41 - Tel. 20 29 90 - Fax 22 02 21
17002 GIRONA

coltisme del nostre poble, especialment com a assessor, i persona que aconsella els joves amb voluntat de servei. Als grups escoltes hi fa sovint xerrades i conferències culturals, de formació o de coneixença del país.

- A l'any 1977, a les primeres eleccions democràtiques a l'Estat després de la caiguda del franquisme, Salvador Sunyer és elegit senador per l'Entesa dels Catalans, i és el senador més votat de les comarques gironines.

- L'any 1980 és elegit diputat al Parlament de Catalunya, com a independent dins el PSC.

- L'any 1983 Salvador Sunyer és elegit per majoria absoluta alcalde

Saludant els veïns assistents a l'acte, que omplien la sala de Les Bernardes. (Foto: Martí Artalejo)

de Salt en les primeres eleccions municipals democràtiques des de la guerra civil. L'any 1987 torna a ser reelegit alcalde igualment per majoria absoluta al consistori saltenc.

- Com a alcalde, durant el seu mandat, funda el

"Fons Català de Cooperació al Desenvolupament" d'ajut al Tercer Món, del qual serà el seu primer president.

- No deixa mai les classes de català. Inclús essent diputat o alcalde. D'entre els seus alumnes en sortirà l'ADAC, entitat

cultural capdavantera a Girona.

- El 22 d'abril de 1992 és nomenat FILL PREDILECTE DE LA VILA, en un acte que se celebra a l'aula magna de la Casa de Cultura de Les Bernardes. El nomenament és aprovat per unanimitat de tots els grups polítics municipals.

- Salvador Sunyer rep nombroses adhesions de persones, entitats i institucions que han reconegut la seva tasca educadora, social i de servei al llarg de la seva vida.

Col·lectiu de Redacció

frigoríficos del ter S.a.

ESCORXADOR GENERAL FRIGORÍFIC
I SALA D'ESPECEJAMENT N.º R.S. 10.4125/CAT-10.03930/GE

C/. Major, 419 - Tel. 23 31 11*
17190 SALT
Fax 24 45 18 - Telex 56204 FTER-E
Apart. Correus, 239 - 17080 GIRONA

Encapçalant la manifestació unitària que es va fer l'Onze de Setembre de 1977, i que va sortir de Salt per anar fins a la Plaça de Catalunya de Girona.

Encara no sou socis del Fons?

El Fons Català de Cooperació al Desenvolupament és una resposta, tan humil com vulgueu però original i eficaç, a un vell problema de justícia distributiva: els països rics són rics perquè els països pobres són pobres. I com més béns produeixin els rics més s'enriquiran, mentre els pobres, és clar, s'empobriran cada vegada més.

Algú ha de trencar des de l'àmbit i la perspectiva de cada nació aquesta dinàmica embrutidora; algú s'ha de mullar, ha de dir les coses pel seu nom, ha de fer de profeta; algú ha de fer alguna cosa més que donar l'almoïneta tranquil·litzadora o recitar la clàssica tirallonga de paraules buides i d'invocacions a la paciència i a la bona voluntat.

Amb paraules i bones intencions no es fan carreteres ni escoles. Calen fets!

Una colla d'ajuntaments i algunes entitats ens ho hem proposat i hem

començat a fer-ho. Com? Doncs destinant una part del propi pressupost a millorar les condicions de vida del Tercer Món executant-hi projectes seriosos, controlats i realistes.

Sabem que no som els primers ni els únics ni els millors. Som si de cas diferents, ja que ens movem i ens coordinem a nivell d'institucions i no ens fiquem per res en l'autonomia de les benemèrites i nombroses entitats que treballen temps ha en aquest camp i amb les quals col·laborem.

Ens agradaria de poder comptar ben aviat amb el vostre poble com a poble: ajuntament i entitats.

Ens hi voleu ajudar?

En nom de l'hemisferi més pobre, moltes gràcies.

Salvador Sunyer i Aimeric
President del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.
(Maig 1989) - Alcalde de Salt

Salvador Sunyer s'adreça als nois i noies, animant-los que siguin cívics i respectuosos amb la natura.

MARBRES
SALT S.A.

ELABORACIÓ EN MARBRES, PEDRES I GRANITS NATURALS

TALLER. Camí de l'Escorxador (matadero)
Tel. 23 85 96 - 17190 SALT

REMOTO
CENTRE RECANVIS MOTO

VENDA RECANVIS
TALLER REPARACIÓ

IMPORTADOR PER A ESPANYA

AGFBI
PLASTICA ITALIA

ariete

UTM

MALOSSI

CHIARAVALLI
LA CORONA DEI CAMPIONI

polini

Ramon i Cajal, 8 - Telèfon 24 00 61 - SALT

Jo crec que sí

És possible de viure en un poble on les persones i les coses, totes, siguin respectades?

És possible de fer comprendre que les coses anomenades públiques (bancs, carrers i places, papereres, edificis, jardins, escoles, llums, llibres, etc...) són de tots en conjunt i de ningú en particular?

És possible que els homes i dones de Salt es respectin mútuament

Observant una col·lecció de bolets, a la Sala Municipal d'Exposicions.

Compartint amb nens i nenes la jornada, després de la Festa de l'Arbre.

-sense necessitat de jutges ni de guàrdies- i que no s'injuriïn pel fet de ser d'un altre color polític?

És possible fer Política en majúscula i no politiqueta?

És possible que els pares siguin respectats pels fills, els mestres pels alumnes i pels pares, els vells pels joves, etc... i viceversa?

És possible que els ciutadans es responsabilitzin de la pulcritud del seu carrer, del manteniment passiu i actiu dels jardins i les places no solament amb la seva aportació econòmica sinó amb l'interès "desinteressat" i personal?

És possible que els gossos facin

les seves necessitats als descampats i no als passeigs, places i voreres on juguen els nens i per on circulen els ciutadans?

És possible que les nostros motos no facin més soroll que l'indispensable?

Hi ha llocs d'Europa on és possible. I a casa nostra no? Per què? De qui depèn?

Depèn de mi, de tu, de vosaltres, de tots.

És possible a Salt?

Jo, crec que sí.

Salvador Sunyer i Aimeric

c/ Francesc Macià, 28
Teléfono 23 65 18
17190 SALT

Plaça Mercat 67, 68, 69
Teléfono 21 30 11
17002 GIRONA

Sport Garatge, s.a.

JOSEP CASALS

- * Reparacions
- * Engrassaments
- * Neteja

Pas. Marquès de Camps, 5
Tel. 23 33 11 - SALT

**Subministres
Catalunya, s.l.**

VOLVO

Camions i Autobusos

Pas. Marquès de Camps, 3 - Tels. 23 33 11 - 23 78 83
SALT

Article al PUNT, per la Festa Major de l'any 1989

Saltenques i saltencs,
Us desitjo un bon estiu i una boníssima Festa Major.

M'agradaria que les places i els carrers fossin ornamentats; els balcons i els llindars, florits; les voreres, netes; els llavis, enviolats; les mirades, transparents i tendres; la generositat, abrumadora; la veritat, enaltida; l'honradesa, venerada.

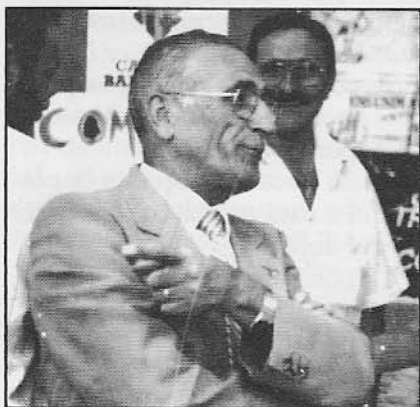
Tant de bo que tinguéssiu salut; amor a casa i pau a la família, treball honrat i salari digne.

Em faria molt feliç que la convivència sana deixés pas a l'arrelament profund; que la cultura tingués un niu en cada persona; que al meu poble no hi hagués pobres ni hi hagués rics, sinó germans i proud.

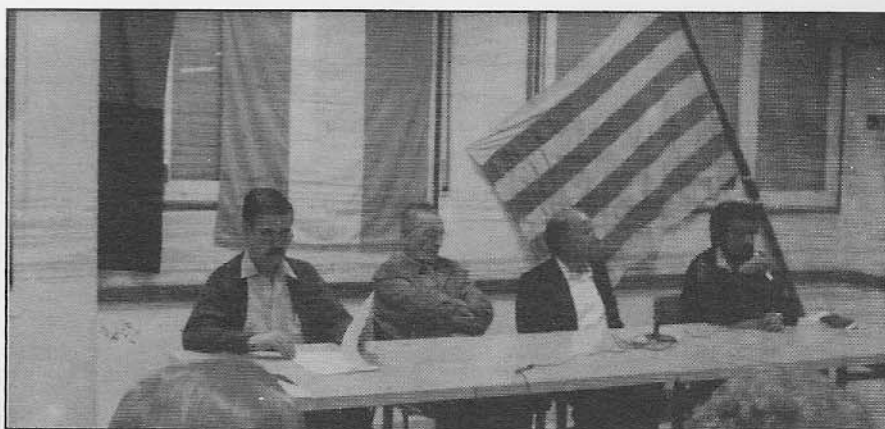
M'agradaria molt que m'estiméssiu com jo us estimo i us respecto.

Cordialment,

L'alcalde
Salvador Sunyer i Aimeric

Tot xerrant amb membres de les entitats de la Comissió de la Festa Major

Acte celebrat al Casal de Jubilats amb motiu de l'arribada a Salt de l'alcalde de Quilall, Jaime Vázquez.

Des d'una altra perspectiva

Article a la revista CLAXON, per la Festa Major del 1990.

Jo sol al mig del pla.
I enllà,
com un esvaniment
-que el gris celatge emboirina-
el poble que s'endevina
pesant el seu pensament.

Si teniu uns moments de lleure per passar una bona estona, si voleu respirar pau i quietud a cor què vols, si voleu veure el poble des d'una altra perspectiva, aneu algun dia de la Festa Major al pla dels socs. Arribeu-vos-hi fins a tocar el riu i gireu-vos-hi d'esquena perquè allà hi ha coses que fan molt mal als ulls. Alceu la mirada i deixeu que relisqui, que divagui i que s'escampi -a través de les dues escultures de l'artista saltenc Lluís Mateu i Rieracap al poble llunyà i acolorit per la roentor del sol, el verd antic dels àlbers centenaris, els verns tendrals, la "gràcia fugissera" dels canyars, els brots adolescents dels pins de la

Font del Paradís...

Tot allò sortosament és casa nostra i cosa nostra.

L'esvelta torre del molí de vent, l'art de l'artista que és vida en repòs i moviment, la bellesa incontaminada del paratge, l'ocellada, els insectes, les bestioles, els cicles de la mainada, la passada d'un rossinyol, la feina austera dels voluntaris "amics de les deveses" autoanomenats "manobres"... manobres, arquitectes i dissenyadors d'una gran obra per a una comunitat necessitada d'espais oberts...

Tot això i molt més és veure Salt i la restauració de les deveses des d'una altra perspectiva més digna i més humana. Ens agradaria molt que ens hi ajudéssiu.

Bones Festes!

Salvador Sunyer i Aimeric
Alcalde de Salt

RELOTGERIA - JOIERIA

Comas

PLAQUES I TROFEUS

C/. Major, 83
Tel. 43 47 70

SALT

El vostre estanc

Adéu-siau... i gràcies

Gràcies, saltencs, per la vostra confiança durant vuit anys. Gràcies per la vostra paciència i per la vostra impaciència. Per la vostra paciència a perdonar els meus retards i les meves equivocacions, per la vostra impaciència a esperar de mi més del que us podia donar.

Gràcies als que m'han votat repetidament i a tots els que no ho han fet mai. Un poble viu sempre és una barreja de pensaments diversos i sentiments variats.

Gràcies als companys de les dues candidatures perquè han carregat sobre les seves espatlles la part més dura de la feina de governar. Gràcies pel formidable equip que hem format, sense enveges ni fissures; gràcies per tot el que hi he après de companyerisme, de dignitat i d'abnegació.

Gràcies als companys dels altres partits. Gràcies per totes les vegades que heu pensat més en el bé del poble que en la lluita partidista. Gràcies per l'oposició ja que si és lleial ens acosta més a la realitat i ens ajuda a ser més humils.

Gràcies a les associacions de tota mena que neixen i creixen per Salt com "l'herba fresca a l'atzar" després de la ruixada. Que creixin i es multipliquin!

Gràcies als infants, primer als infants de les escoles i les biblioteques, perquè són els meus

amics més amics! Gràcies també als jubilats. Al jovent i als de mitjana edat. Homes i dones, pobres i no tan pobres, treballadors tots.

Gràcies als que han parlat bé de mi, gràcies als que n'han parlat malament. Som, ja ho sabem, de llum i d'ombra, de malentesos i de contradiccions.

Gràcies (em consta que m'hi han ajudat molt!) als malalts, als impeditos, als minusvàlids.

Gràcies per la seva bondat a ocupar-se de la meva persona als periodistes de la premsa gràfica, radiada i televisiva.

Gràcies, en un lloc d'honor, als funcionaris del més alt al més senzill, del més antic al més novell, sense l'esforç dels quals, sovint tan generós, no ens n'haguéssim sortit de refer aquest poble.

Gràcies perquè entre tots m'heu ajudat a fer d'aquests vuit anys "al servei d'aquest poble" els vuit anys més durs, més profitosos i més dolorosos de la meva vida.

Gràcies perquè deixo sense recança la vida pública tot confiant

en les generacions que ens succeiran i en la seguretat de l'impuls interior d'aquest poble, que per a mi, és el millor poble del món.

Ara, a la vida privada, m'agradaria de trobar-vos (retrobar-vos) pels carrers i les places, com quan era alcalde, i fer-hi petar una

Salvador Sunyer acompanya Pau Masó, també fill predilecte de Salt.

xerrada d'aquelles tan cordials per acabar acomiadant-nos amb un:

ADÉU-SIAU... I GRÀCIES!!

Salvador Sunyer i Aimeric
Març del 1991

BURCH constructors, s.a. Salt

- * CASES
- * AMPLIACIONS
- * REHABILITACIO

C/. Processó, 57 - Tels. 23 86 02 - 23 43 59
17190 SALT (Girona)

Venda i reparació de bicicletes
velomotors i motos

MOTOS
CATALUNYA

PERE TEIXIDOR

C/. Major, 307
Telèfon 23 93 67
SALT

MONTESA	DUCATI
PEUGEOT	VESPA
VESPINO	DERBI
DUGSON	PUCH
HONDA	

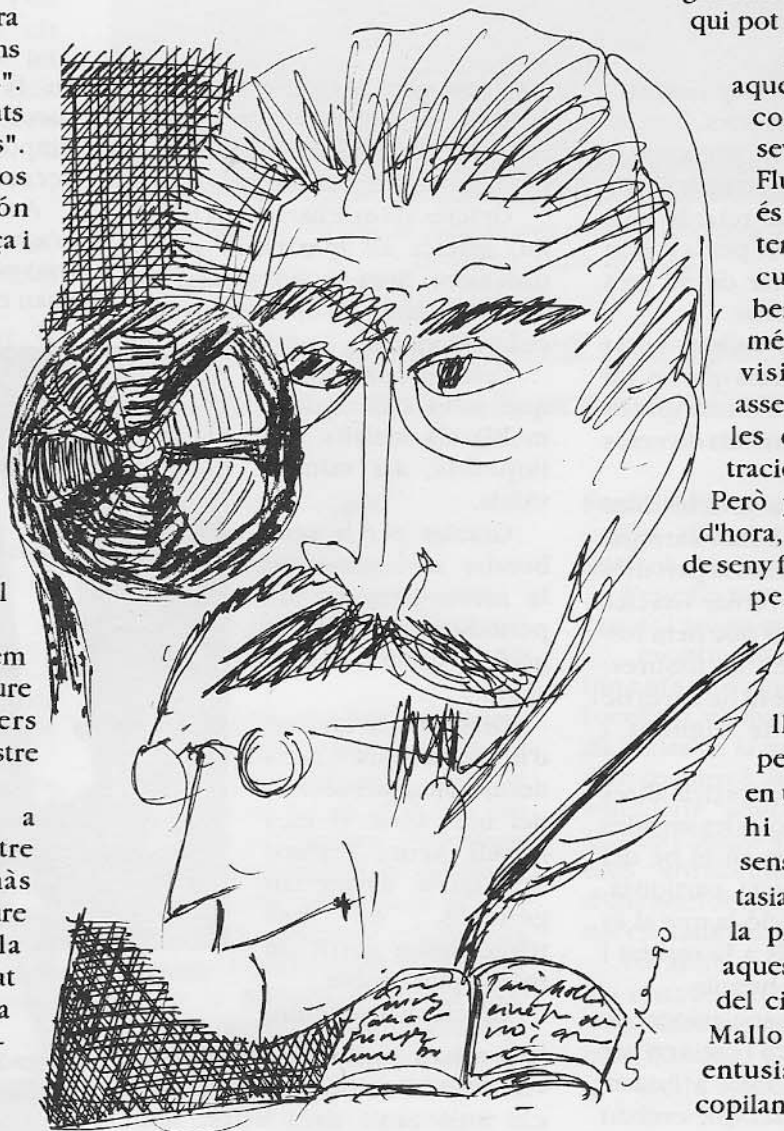
Homenots

L'escriptor empordanès Josep Pla, dins la seva Obra Completa, hi té uns volums anomenats "Homenots". Aquests volums estan dedicats a personatges "singulars". Alguns d'ells són famosos (Rusiñol...) i d'altres són coneguts, però amb una força i una vida tan intensa que no han arribat a ser coneguts per la majoria, en canvi sí que han treballat per la comunitat.

Ara mateix, ho podeu llegir a les planes d'aquesta revista, tot el treball fet amb dignitat i convicció pel ciutadà Salvador Sunyer i Aimeric, li ha arribat l'hora del seu reconeixement popular.

Amb això vull dir que hem de tenir una manera de viure honesta i coherent envers nosaltres mateixos i el nostre entorn.

Hi ha, per exemple, a Torroella de Fluvià, un altre homenot anomenat Tomàs Mallol, que d'una forma de viure i de curiositat envers la fotografia i el cinema, ha arribat a estimar-lo i tenir una col·lecció d'aparells relacionats amb la imatge, el so i la fantasia, que fa quedar bocabadat el més il·lús. A dins de la seva pròpia casa ha creat un museu de la imatge i la fantasia, que és difícil trobar-lo a qualsevol lloc

del país i fins m'atreviria a dir a tot Europa. I a més li encanta poder-lo mostrar d'una forma gratuïta i

agraïda a totes les persones a qui pot interessar.

De moment, tot aquest material el té, com he dit, a casa seva, a Torroella de Fluvià. La seva il·lusió és que tot aquest material d'un valor incalculable pugui estar ben atès. En un espai més ampli a on la seva visita sigui més assequible. De moment les diferents administracions fan el despistat. Però penso que tard o d'hora, algú amb una mica de seny farà el pas necessari per poder aplegar aquest material en un lloc com cal. Seria una llàstima que es perdés o que marxés en un altre indret a on hi hagués més sensibilitat cap a la fantasia, a la imaginació i a la pròpia història. En aquest cas a la història del cinema, que Tomàs Mallol, d'una manera entusiasta, ha anat recopilant amb el temps.

Guillem Terribas

*Restaurant
Cafeteria*

**Batejos - casaments
Menú per a estudiants**

Dr. Ferran, 16 (cant. Torres i Bages) Tel. 24 01 99
17190 SALT

GRAN CENTRE GIRONÍ DEL TRESILLO

Ctra. Barcelona, 240 - Tel. 20 82 14 (l'Avellaneda)
17001 GIRONA

Adhesió particular

Un acte com el d'homenatge a Salvador Sunyer mereixeria un suport popular molt ampli. De defectes tots en tenim i aquell que es consideri net de culpa és que (metafòricament parlant) no ha fet res. A l'hora de mesurar els pros i contres, la balança se li decantaria molt favorablement pel costat positiu.

Amb aquest escrit a la revista de Salt "LA FARGA" voldria fer pública la meva adhesió personal a l'homenatge a Salvador Sunyer, en el qual se'l nomenarà Fill Predilecte del poble de Salt. I la meva adhesió la faig reconeixent els mèrits que ha demostrat en la seva llarga trajectòria personal i sobretot per desvetllar en els seus conciutadans aquells sentiments d'identitat que malauradament una repressió malèvola va voler desarrelar.

En moments difícils, de clandestinitat, és quan les persones donen la talla i en aquells moments Salvador Sunyer no hi va renunciar. A més, com a ex-alumne seu de català, voldria expressar el meu agraïment per donar unes lliçons tan explícites i tan amenes que et motivaven a voler recuperar el passat. És clar que eren temps en què aprendre, recuperar la nostra llengua representava tant un acte de resistència com motiu cultural, i els alumnes ja hi anaven predisposats a adquirir uns coneixements vedats per les institucions oficials.

Gràcies a aquests homes i dones, entre ells Salvador Sunyer, la tradició no s'ha perdut (40 anys són molts anys) i encara que fins i tot avui la llengua i cultura nostra no estan normalitzades, s'albira un nou

horitzó; però, això sí, no badem que el perill assetja a cada cantonada.

I si he renunciat a formar part de l'homenatge col·lectiu, ve motivat perquè hi participen persones que no són del meu grat. Per què el president del Senat se suma a l'homenatge? Si el seu fer de cada dia és anar contra tot el que representa Catalunya com a fet cultural, s'hi adhereix? Per què la comissió d'homenatge a Salvador Sunyer es va embolicar a demanar adhesions a certes persones? Faig preguntes que no em calen respostes. El fet és el fet i com que no vull que el meu nom s'hi barregi, és el motiu que faci la meva adhesió a nivell particular.

R. Torramadé

PEDRA BANYOLES®
PEDRA

Explotació i elaboració
de la pedra de Banyoles

MARBRES
PORQUERES

MARBRES, PISSARRES I PEDRES NATURALS

Àngel Guimerà, 48 - Tel. (972) 57 07 24 - Fax (972) 57 08 74 - 17846 MATA-PORQUERES (Girona)

AUTO-ESCOLA

LLADO S.A.

L'auto-escola jove i diferent

C/. Creu, 36-38 entl. B
Tel. 20 01 05 - GIRONA

Ctra. Palamós, 58
Tel. 49 23 47 - CELRÀ

La Farga

UNA MICA DE TOT

- * Laminadures
- * Papereria
- * Fotografia
- * Objectes regal

**Descompte especial
per a socis del
Casal de Jubilats**

C/. Sant Dionís, 45 - Tel. 40 10 85 - SALT

Activitats del club

El dia 1 de març, se celebraren els Campionats Provincials a nivell individual. El lloc on es varen celebrar va ser a les pistes de la Devesa de Girona. La participació va ser molt nombrosa, prop de 150 jugadors de totes les categories.

El Club Petanca Salt va assolir uns excel·lents resultats en la categoria d'homes, el 2n. lloc de Jaume Fàbregas. A la categoria de dames, l'èxit va ser total, ja que dels quatre primers llocs en vàrem assolir tres. El resultat va ser el següent:

1r.- Carme Muñoz, 2n.- Maria Bramon i el 4rt.- Viki León.

Els infants també varen guanyar la seva categoria, el 1r.- Lluís Busquets i el 2n.- Josep Marín.

A tots ells la nostra felicitació i que aquest any el Club Petanca torni a estar al lloc que li correspon, a davant de tot.

El 8 de març es va celebrar a Vilartagues el Campionat Provincial de dupletes, organitzat per la Federació. Els resultats d'aquest concurs fou el següent. Pel que fa als jugadors del nostre club a la categoria sènior: 2n.- Antoni Duran i Jaume Fàbregas, el 4t.- Joan Espinar i Juli Gómez. A la categoria de dames, 3r.- Estrella Pino i Tere Carretero, i el 4rt.- Anna Serra i Carme León.

També el mateix dia es va celebrar al nostre poble un campionat patrocinat per Convergència i Unió, i organitzat pel nostre amic Josep Macias. Hi van participar 16 tripletes i els resultats foren els següents: 1r.- Pere Canadell, Joan Roldan i Carles Ros, el 2n.- Josep Boo, Joan Vallecillos i Lluís Roca. La festa va acabar amb un dinar de germanor i tot seguit ball, encara que la pluja ho va fer acabar tot abans de l'hora.

El dia 22 es va celebrar a Bescanó la Copa President. A les 8 del matí i amb una molt important participació, s'iniciaren les partides. La primera ronda es va jugar amb el sistema suís i després les partides foren eliminatòria directa. Es va acabar el vespre i amb llum artificial. Els nostres jugadors Josep Quintana, Josep Hidalgo i Juli Gómez assoliren el 2n. lloc i en tercer lloc en Jordi Martín, Joan Torres i Antonio Espinar.

Hidalgo, Quintana i Juli, segons classificats a la Copa President

A la categoria de dames, Estrella Pino, Tere Fernández i Manoli Baldón quedaren en tercer lloc.

Aprofito l'ocasió per donar la benvinguda a tots aquells jugadors

que aquest any s'han incorporat al nostre Club i així entre tots podem assolir les fites més importants dintre el món de la Petanca.

Josep Boo

LA FARGA - Revista de Salt

Passeig Verdaguer, 1 - 17190 SALT

Nomicognoms.....
 Adreça.....Telèfon.....
 Codi Postal.....Població.....
 D.N.I.....Professió.....

Desitjo subscriure'm a "LA FARGA- Revista de Salt", editada pel Casal de Jubilats de Salt, i faré efectiva la subscripció anyal de 1.300 ptes. (per a l'any 1992), per mitjà de rebut bancari.

Signatura

DOMICILIACIÓ BANCÀRIA

Senyors:

Els agrairé que, amb càrrec al meu compte,llibreta, atenguin els rebuts que els presenti el Casal de Jubilats de Salt, anyalment, per a la subscripció a "LA FARGA- Revista de Salt"

Titular compte/llibreta.....
 Banc/Caixa.....
 Agència/Adreça.....
 Número de compte/llibreta:.....

Signatura

L'acudit foll

CAP I POTÀ

Camp o ciutat?

La vista d'aquesta foto ens fa preguntar si estem al mig del camp o de la ciutat. Per una banda, hi trobem un destacable senyal d'stop. Per l'altra, els carrers estan un bon tros sense asfaltar. Al costat de l'Stop made in USA hi ha un carro de pagès que l'arbre mig amaga.

Ens trobem a la cantonada del carrer Fidel Aguilar (abans carrer de Sant Gregori) amb el camí de les Hortes (avui carrer del Rec).

No cal dir que aquest lloc necessita una urgent acció urbanística, que fa un temps va quedar aturada.

La Rosa i el seu xicot, en Joan

(continuació)

R.- Ja ho veus, esperaves que et convidés la mare i ella em delega a mi perquè ho faci.

J.- No puc pas queixar-me si el substitut supera l'original.

R.- Gràcies per la floreta. Et porto uns bunyols que entre les dues vàrem fer ahir vespre; espero que t'agradaran i també et porto una ampolla de garnatxa que sempre hi combina.

J.- T'hauré de mostrar el meu agraïment parodiant aquell vers del QUIJOTE: Nunca fuera caballero de damas tan bien servido.

R.- Estàs molt de romanços. Estic pensant en la nostra estranya trobada d'avui. No hauria estat millor que m'haguessis fet esment de la teva proximitat? Més aviat semblaria que m'espiaives.

J.- No siguis malpensada; la meva intenció era de sorprendre't quan estigués més a prop, però la teva expressió tan alegre i fresca d'aquells dos pets tan admirablement saludats amb aquells: Alça! i Bomba! m'han fet enriolar. Tu saps lo bonica que estaves? Vist així, per res del món m'ho hauria volgut perdre. A més, trobant-te sola en aquell lloc, donar pas a una exigència fisiològica, no és cap pecat.

R.- Home, tant com pecat potser no, però adonar-te que has estat observada quan et creïes estar en la intimitat, és tota una sorpresa; encara sort que he sabut reaccionar.

J.- La teva reacció és el que més t'honora. No perdre els estreps en situacions semblants i mantenir l'equilibri mental és el que millor diu a favor teu. Si t'haguessis sufocat m'hauria sentit més culpable, però aquella teva sortida de defensa i no de disculpa és el que més m'ha satisfet.

R.- Bé, canviem de conversa; suposo, pel camí que portaves, que deuries venir a casa i no pas per sorprendre'm en una intimitat, i encara no me n'has explicat el motiu.

J.- Doncs sí, és veritat; ens hem embolicat en aquesta conversa i m'oblidava d'allò principal; el motiu és convidar-te a sortir demà al vespre, per anar a veure una comèdia que posa en escena el nostre grup teatral de l'Ateneu, i si hi accedeixes, venir-te a buscar.

R.- Ho accepto encantada perquè, a més d'agradar-me el teatre, els hi tinc simpatia a aqueix grup que encara que són aficionats no ho fan pas del tot malament. Tens per exemple en Miquel i la Lita, qualsevol paper que representin fan seu de tal manera el personatge, tant s'hi apassionen representant-lo que aconsegueixen vertaders efectes de verisme.

J.- Bé, això d'apassionar-se ho hauríem de matisar. Diderot en el seu llibre LA PARADOXA del COMEDIANT, sosté la idea que el bon comediant no s'apassiona. Fa seu el personatge, però ho fa amb el cap; no amb el cor; l'interpreta apropiant-se-li de la paraula, el to i el gest, però sense perdre el domini de si mateix, cosa indispensable per no deixar-se portar pels sentiments.

R.- Així, tu creus que aquell sentiment que hi posen no és real?

J.- Jo crec que no, sense que amb això vulgui restar-los cap mèrit. La seva missió és la de provocar els efectes d'amor, estimació, condolència, despit, odi, etc.. a l'espectador envers el personatge. No de sentir-los ells.

R.- Em rendeixo i hem de deixar la conversa per un altre moment; si ho allarguéssim massa la mare ens recordaria que primer és l'obligació que la devoció.

J.- Doncs, bé, vaig a despedir-me de la teva mare.

Fins demà el vespre.

R.- Estaré a punt.